

zaaknummer:	638892
afdelingsnaam:	BenO-Sociaal Domein
steller:	Badeen Pedawi / Wouter van den Berg
telefoonnummer	035 629 2456
onderwerp:	conceptbegroting 2021 met zienswijze en conceptjaarstukken 2019 Werkvoorzieningschap Tomingroep

Voorstel

1. In te stemmen met de conceptbegroting 2021 Werkvoorzieningschap Tomingroep
2. De bijgaande “zienswijze gemeente Hilversum op conceptbegroting 2021 Werkvoorzieningschap Tomingroep” in te dienen bij het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap Tomingroep.
3. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2019 Werkvoorzieningschap Tomingroep.

Samenvatting

Het nadelig resultaat van het Werkvoorzieningschap Tomingroep (hierna: het Schap) wordt gecompenseerd uit het eigen vermogen van Tomingroep BV (hierna: de BV). Het Schap loopt hierdoor geen financieel risico zolang de BV haar financiële verplichtingen kan nakomen. De garantietoekenning van de BV aan het Schap staat onder druk nu de BV in 2019 voor het eerst verlies heeft geleden. Vanuit haar controlerende en kaderstellende rol, vanuit haar rol als aandeelhouder en vanuit haar rol als opdrachtgever vraagt de gemeenteraad daarom in de zienswijze om extra aandacht voor verbeter- en beheersmaatregelen die de BV gaat nemen om verliezen niet verder te laten oplopen zodat de continuïteit van het Schap geborgd blijft.

Specifieke aandacht wordt gevraagd voor:

- onderscheid tussen incidentele versus structurele verliezen;
- invulling bestuursopdracht om voldoende instroom van Participatiewet-gerechtigden te garanderen;
- concreet overzicht verbeter- en beheersmaatregelen.

Inleiding

De gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek en de gemeente Almere hebben hun bevoegdheden en verplichtingen op grond van de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) overgedragen aan het Werkvoorzieningschap Tomingroep. Dit is een samenwerking op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het Schap heeft voor deze taak Tomingroep BV (waarvan het Schap de enige aandeelhouder is) aangewezen als werkverband in de zin van de Wsw.

De gemeenteraad krijgt de conceptbegroting 2021 van het Schap voorgelegd ter goedkeuring en kan hier een zienswijze op indienen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast krijgt de gemeenteraad de conceptjaarstukken 2019 van het Schap ter kennisneming voorgelegd maar wordt deze van rechtswege niet gevraagd om hier een zienswijze op te geven. Na vaststelling en kennisneming van de stukken door de deelnemende gemeenteraden, stelt het Algemeen Bestuur (AB) van het Schap de stukken definitief vast in de AB-vergadering van 25 juni 2020, waarna de stukken naar de provincie worden gestuurd.

De eerste verantwoordelijkheid van het Schap is om goede uitvoering te geven aan de sociale werkvoorziening (hierna: SW). De deelnemende gemeenten hebben eind 2017 aan het Schap de opdracht gegeven om een inclusieve werkgever te zijn voor zoveel mogelijk mensen met een uitkering.

Dit heeft twee doelen: werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt enerzijds en de sociale werkvoorziening betaalbaar houden door inkomsten te genereren die het tekort aan de SW-kant compenseren anderzijds. Sinds de invoering van de Participatiewet komen er geen nieuwe SW-medewerkers meer bij in het Schap, waardoor de Wsw-subsidie van het Rijk ook afneemt.

Daarom is in 2017 de bestuurlijke opdracht van gemeenten aan het Schap gegeven om:

1. de uitstroom van SW-medewerkers te compenseren door instroom van Participatiewet-gerechtigden in de renderende bedrijfsonderdelen;
2. te zorgen dat de werkgelegenheid voor de SW-medewerkers gegarandeerd blijft;
3. te zorgen dat het bedrijf financieel gezond blijft en zo het tekort op de SW-subsidie te compenseren;
4. te mogen groeien als dat nodig is om het tekort op de SW-subsidie goed te maken en ook als het leidt tot extra werkgelegenheid voor Participatiewet-gerechtigden.

De gemeenten verlenen jaarlijks een bijdrage aan het Schap voor de uitvoering van de Wsw. Deze bijdrage wordt gedekt uit de middelen die Hilversum jaarlijks in de algemene uitkering (t.w. de Integratie Uitkering Participatie) ontvangt en bedraagt € 6.756.000,- in 2020 (in 2019 was deze Wsw-subsidie € 7.018.000,-). Het nadelig resultaat van het Schap wordt gecompenseerd vanuit het eigen vermogen van de BV. Hierdoor loopt het Schap geen financieel risico zolang de BV financieel in staat is om aan deze verplichting te voldoen.

Probleemstelling/doel

Continuïteit waarborgen van de uitvoering van de sociale werkvoorziening voor inwoners van Hilversum en verschaffing werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door voldoende inkomsten te genereren.

Argumenten

2.1 Onderscheid Schap en BV

In voorgaande jaren vormde de garantietoekenning van de BV aan het Schap geen reden tot zorg omdat de BV geen verliezen leed. Nu de BV in 2019 voor het eerst verlies heeft geleden en de prognose is dat dit ook in 2020 het geval is, nog afgezien van de effecten van de coronacrisis die het verlies verder zullen doen toenemen, wordt in de zienswijze extra aandacht gevraagd voor de maatregelen die de BV gaat nemen naar aanleiding van de negatieve resultaten over 2019.

2.2 Onderscheid tussen incidentele en structurele verliezen

De negatieve bedrijfsresultaten bij de BV waren niet voorzien in de begroting 2019. In de toelichting op deze bedrijfsresultaten is aangegeven dat de verliezen met name veroorzaakt zijn door ziekteverzuim, noodzaak tot inhuur van uitzendkrachten en het gegeven dat Tomin-werknemers meer dan gemiddeld ingezet worden op minder rendabele werkzaamheden (binnenwerk). In de zienswijze is daarom het verzoek opgenomen om hier meer inzicht in te geven.

2.3 Houdbaarheid bestuursopdracht

In de zienswijze op de conceptbegroting 2020 van het Schap is aandacht gevraagd voor de opdracht aan Tomingroep om door positieve bedrijfsresultaten in de BV een negatief resultaat in het Schap goed te maken. Eén van de belangrijke uitgangspunten was dat er meer omzet gegenereerd zou worden door het aannemen van nieuwe opdrachten. Die opdrachten zouden vervolgens uitgevoerd worden door de instroom van werknemers vanuit de bijstand. In die opzet lijkt de Tomingroep niet geslaagd te zijn. Dit raakt de bedrijfsvoering van de BV. In de zienswijze is daarom om opheldering gevraagd.

2.4 Overzicht verbeter- en beheersmaatregelen

Hilversum had in 2018 om aanvullende prestatieafspraken en monitoring gevraagd. Deze aanbeveling werd toen overgenomen door de Tominggroep. Echter, de huidige rapportage biedt te weinig aanknopingspunten en inzicht om de voortgang te monitoren. In de zienswijze is daarom het verzoek opgenomen om die rapportage aan te scherpen.

Kanttekeningen

1.1 Bestuurswissel

Het Schap heeft in 2019 twee bestuursleden van de grootste deelnemende gemeentes (Almere en Hilversum) zien vertrekken. Inmiddels zijn de opvolgers benoemd. Dit biedt weliswaar de mogelijkheid tot een fris begin maar heeft ook voor de nodige vertraging gezorgd.

1.2 Effecten coronacrisis nog niet in beeld

De coronacrisis zorgt naar alle waarschijnlijkheid voor een toename van de verliezen. De omvang is nog niet duidelijk.

1.3 Vertraging in ontwikkeling toekomstscenario's Tominggroep

Het (nieuwe) bestuur van het Schap zou in april 2020 op een heidag dieper ingaan op toekomstscenario's voor de doorontwikkeling van Tominggroep. Deze toekomstscenario's waren eerder verkend middels gesprekken met diverse experts en in beeld gebracht. Door de coronamaatregelen heeft deze heidag niet plaats kunnen vinden. Bij de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur van het Schap wordt gekeken naar een passend vervolg.

1.4 Landelijke ontwikkelingen kunnen invloed hebben op de begroting van het Schap

Gemeenten hebben hier geen invloed op. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de hoogte van de rijkssubsidie Wsw of aan politieke ontwikkelingen rondom de Participatiewet.

Uitvoering

1. Na vaststelling en kennisneming van de stukken door de deelnemende gemeenteraden, stelt het Algemeen Bestuur van Tomin Schap de stukken definitief vast in de AB-vergadering van 25 juni 2020, waarna de stukken naar de provincie worden gestuurd.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2021 Tominggroep Schap d.d. 31 mrt 2020
2. Conceptbegroting 2021 Tominggroep Schap
3. Toelichting conceptbegroting 2021 Tominggroep Schap
4. Aanbiedingsbrief conceptjaarstukken 2019 Tominggroep Schap d.d. 14 apr 2020
5. Conceptjaarstukken 2019 Tominggroep Schap
6. Toelichting conceptjaarstukken 2019 Tominggroep Schap
7. Zienswijze gemeente Hilversum (concept) op conceptbegroting 2021 Werkvoorzieningschap Tominggroep